

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
..... 14 / 10 / 2013 .....

ម៉ោង (Time/Heure): ..... 16 : 40 .....

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: ..... *[Signature]* .....

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia

Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

Kingdom of Cambodia

Nation Religion King

Royaume du Cambodge

Nation Religion Roi

សាធារណៈ / Public

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ថ្ងៃទី១៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣

ជូនចំពោះ៖ ភាគីទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង ០០២

ពី៖ ចៅក្រម និង ឧទ្ធរណ៍ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ចម្លងជូន៖ លោក/លោកស្រីចៅក្រម និងមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

**កម្មវត្ថុ៖ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំប្រកាសសេចក្តីសម្រេចរបស់
សាលាបញ្ជាក់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា (ឯកសារ E295/7)**

1. អង្គជំនុំជម្រះបានទទួលសំណើមួយពីមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន សុំបដិសេធសារណាបញ្ចប់
របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា សារណាបញ្ចប់នេះមិនអនុវត្តតាមសេចក្តីណែនាំ
អនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារ និងបង្គាប់ទៅសហព្រះរាជអាជ្ញាឱ្យដាក់សារណាបញ្ចប់ថ្មីមួយទៀត។
មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ក៏បានស្នើសុំបន្ថែមថា ការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការសួរដេញដោលគួរ
តែត្រូវពន្យារពេលរហូតដល់ពេលដែលសារណាបញ្ចប់របស់ភាគីត្រូវបានបកប្រែជាភាសាផ្លូវការទាំងបី
របស់តុលាការ ហើយថា អង្គជំនុំជម្រះគួរតែបញ្ជូនករណីសហព្រះរាជអាជ្ញាទៅឱ្យអង្គការវិជ្ជាជីវៈ
របស់ពួកគេដើម្បីដោះស្រាយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើនេះ (ឯកសារ
E295/7/1) និងការឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាតបដោយមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ដោយខ្លួនឯង។

2. ជាបឋម អង្គជំនុំជម្រះមិនទទួលយកការដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំនេះទេ លុះត្រាតែ អង្គជំនុំជម្រះស្នើសុំឱ្យធ្វើដូច្នេះ។ លើសពីនេះទៀត អង្គជំនុំជម្រះសូមរំលឹកអំពីសេចក្តីណែនាំរបស់ អង្គជំនុំជម្រះទាក់ទងនឹងការឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាតបទៅលើបញ្ហារដ្ឋបាលតុលាការ (ដូចជា ការ ពន្យារថេរវេលា និងការកំណត់ចំនួនទំព័រ) នឹងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ (សូមមើលសេចក្តីណែនាំ របស់អង្គជំនុំជម្រះទាក់ទងនឹងសារណាតប ការឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាតប និងការដាក់ឯកសារ តែមួយភាសានៅក្នុងករណីពិសេស (មាត្រា ៧.២, មាត្រា ៨.៣ និង មាត្រា ៨.៤ នៃសេចក្តីណែនាំ អនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខអវតកដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម) (ឯកសារ E64, ថ្ងៃទី ១០ មីនា ២០១១)។ ហេតុដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះពិចារណាថាការឆ្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន មិនអាចទទួលយកបាន។

3. ដូចនៅក្នុងសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន អង្គជំនុំជម្រះបានពិនិត្យឡើងវិញទៅលើ ការចោទប្រកាន់ថាមានការរំលោភបំពាននៅក្នុងសារណាបញ្ចប់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលក្រុម មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានលើកឡើង ពាក់ព័ន្ធនឹងរឹមទំព័រ ទំហំអក្សរ ការដកឃ្លាពីបន្ទាត់មួយ ទៅបន្ទាត់មួយ និងជើងទំព័រ ហើយបានបដិសេធបណ្តឹងទាំងនេះដោយសារគ្មានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវ។ សារណាបញ្ចប់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្របទៅនឹងមាត្រា ៣.៧ និង ៣.៨ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត ស្តីពីការដាក់ឯកសារក្នុងការប្រើប្រាស់ រឹមទំព័រ ទំហំអក្សរ និងការដកឃ្លាពីបន្ទាត់មួយទៅបន្ទាត់មួយ សម្រាប់ការដាក់សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ពាក់ព័ន្ធ នឹងការដឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែល ថា អត្ថបទដកស្រង់ត្រូវប្រើទំហំអក្សរ ១១ អង្គជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់ថា វាជាប្រភេទអក្សរត្រូវតាម បទដ្ឋានកំណត់ ហើយអង្គជំនុំជម្រះមិនយល់ថា វាផ្ទុយទៅនឹងនិយាមដែលបានចែងនៅក្នុងសេចក្តី ណែនាំអនុវត្តនោះទេ។ ទោះបីខ្លឹមសារនៃប្រភពព័ត៌មានដែលបានដកស្រង់នៅក្នុងជើងទំព័រនៃសារណា បញ្ចប់យូរៗម្តងអាចលើសពីបន្ទាត់ដែលត្រូវបានកំណត់ តាមរយៈសេចក្តីណែនាំរបស់អង្គជំនុំ ជម្រះទៅភាគីតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិកចុះថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ ក៏ដោយ ក៏ជើង ទំព័របានគោរពតាមសេចក្តីណែនាំរបស់អង្គជំនុំជម្រះពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារដែរ ពោលគឺ ជើងទំព័រទាំង នោះមានខ្លឹមសារពីប្រភព មិនមែនជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកច្បាប់ ឬទទ្ទឹករណ៍នានាទេ។

4. អង្គជំនុំជម្រះក៏បានពិនិត្យឡើងវិញទៅលើខ្លឹមសារនៃកាលប្រវត្តិពីរដែលត្រូវបានភ្ជាប់ជាមួយ នឹងសារណាបញ្ចប់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ពាក់ព័ន្ធនឹង ខៀវ សំផន និង នួន ជា ដែរ (ឯកសារ

E295/6/1.3, E295/6/1.3.1 ឯកសារ E295/6/1.4 និង ឯកសារ E295/6/1.4.1)។ ឧបសម្ព័ន្ធទាំងនោះរៀបរាប់ព័ត៌មានពិស្តារស្តីពីតួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទម្នាក់ៗក្នុងទម្រង់ជាកាលប្រវត្តិ ដោយខ្លះមានហើយខ្លះពុំមានការដកស្រង់ឯកសារសម្ភារភស្តុតាង។ ទោះបីបញ្ហាតួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទម្នាក់ៗជាចំណុចសំខាន់នៃសំណុំរឿង ០០២/០១ ក៏ដោយ ក៏ព្រឹត្តិការណ៍នីមួយៗដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធត្រូវបានលើកឡើងរួចមកហើយនៅក្នុងផ្នែកជាច្រើននៃសារណាបញ្ចប់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែរ។ ទោះបីមានការរៀបចំខុសគ្នា ជាកាលប្រវត្តិ និងរៀបរាប់ពិស្តារជាងពីប្រភពក៏ដោយ ក៏ឧបសម្ព័ន្ធពុំមានបង្ហាញអ្វីលើសពីព្រឹត្តិការណ៍ និងប្រភពដដែលៗ ដែលត្រូវបានរៀបរាប់នៅក្នុងសារណាបញ្ចប់ដែរ។ ដោយសារមូលហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះសូមបដិសេធការលើកឡើងរបស់មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ដែលថា ឧបសម្ព័ន្ធទាំងនេះជាការពង្រីកបន្ថែមនូវទង្វើករណីផ្នែកច្បាប់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលមានរៀបរាប់ក្នុងសារណាបញ្ចប់របស់ខ្លួន។

5. មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានស្នើសុំបន្ថែមថា អង្គជំនុំជម្រះគួរបញ្ជូនករណីសហព្រះរាជអាជ្ញាទៅឱ្យអង្គការវិជ្ជាជីវៈរបស់ពួកគាត់ឱ្យដោះស្រាយពាក់ព័ន្ធនឹងការរំលោភបំពានជាក់ស្តែងនានាដែលត្រូវបានរៀបរាប់ខាងលើ។ ដោយពិចារណាទៅលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានខាងលើរបស់អង្គជំនុំជម្រះមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ខកខានមិនបានបង្ហាញពីមូលដ្ឋានណាមួយសម្រាប់សំណើនេះទេ។

6. ពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើសុំពន្យារពេលធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ ដោយត្រូវរង់ចាំការបកប្រែភាសាទៅលើសារណាបញ្ចប់របស់ភាគីនានានោះ អង្គជំនុំជម្រះធ្លាប់បានដោះស្រាយបញ្ហានេះរួចមកហើយ (*សូមមើល* ឯកសារ E295/4) ហើយចាត់ទុកសំណើនេះជាការលើកឡើងដដែលៗ។ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានស្នើជំនួយបកប្រែភាសាពីអង្គភាពបកប្រែភាសា (ITU) រួចហើយ សម្រាប់ឯកសារ E295/4។ បច្ចុប្បន្ននេះ អង្គភាពបកប្រែភាសាកំពុងធ្វើការបកប្រែភាសាបារាំងសម្រាប់មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ចំពោះអត្ថបទសម្រង់ក្នុងជើងទំព័រដែលត្រូវបានជ្រើសរើស ត្រឹមថ្ងៃ សុក្រ ទី ១១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣ ខណៈពេលដែលមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ត្រូវបានកំណត់ពេលឱ្យបង្ហាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់របស់ខ្លួនរហូតដល់ចុងសប្តាហ៍នៃថ្ងៃទី ២១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣។ ដោយកត់សម្គាល់ទៅលើភាពស្មាត់ជំនាញក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសាអង់គ្លេសរបស់មេធាវីការពារក្តីនោះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពុងបានសម្រេចថា “ការចង់បានជាទូទៅនៃការដាក់ឯកសារជាបីភាសា ... អាចផ្តល់ឱ្យបានលុះត្រាតែកាលៈទេសៈអនុញ្ញាតតែប៉ុណ្ណោះ” និង “មិនធ្វើឱ្យ

មានហានិភ័យភ័យដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ភាគីផ្សេងណាមួយនោះទេ” (ឯកសារ E163/5/1/15, កថាខណ្ឌ ៨ ដល់ ៩)។ ហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះនៅតែរក្សាជំហរថា ការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់នឹងត្រូវដំណើរការទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់នាពេលនេះ និងដោយផ្អែកលើសារណាបញ្ចប់ដែលត្រូវបានដាក់ជូន (*សូមមើល* ឯកសារ E295/4, កថាខណ្ឌ ៥)។

7. អង្គជំនុំជម្រះក៏បានពិនិត្យឡើងវិញ *តាមការផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន* ទៅលើឧបសម្ព័ន្ធពីរដែលត្រូវបានដាក់ជាមួយនឹងសារណាបញ្ចប់របស់ នួន ជា ដែលរួមមានអត្ថបទសារព័ត៌មានចំនួនពីរនៅឆ្នាំ ១៩៧៦ (ឯកសារ E295/6/3.1.1 និងឯកសារ E295/6/3.1.3)។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានសំអាងទៅលើអត្ថបទទាំងនេះដើម្បីបង្ហាញភស្តុតាងពីភាពស្របច្បាប់នៃនិយមន័យនៃពាក្យថា “ខ្មាំង” របស់ ប.ក.ក។ ឧបសម្ព័ន្ធទាំងពីរនេះពុំមាននៅក្នុងសំណុំរឿង ហើយក៏ពុំត្រូវបានទទួលយកជាភស្តុតាងនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះទេ។ ការបញ្ចូលឧបសម្ព័ន្ធទាំងនេះអាចចាត់ទុកថាជាសំណើសុំបញ្ចូលឯកសារទាំងនេះទៅក្នុងសំណុំរឿងអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងក៏ដោយ តែសំណើនេះពុំមានសំអាងហេតុ ឬពុំមែនជាសំណើជាក់លាក់ទេ។ ក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ អង្គជំនុំជម្រះពុំទទួលយកភាពពាក់ព័ន្ធនៃអត្ថបទទាំងនេះទេ និងកត់សម្គាល់ថា នឹងពុំមានឱកាសក្នុងការពិភាក្សាដេញដោលទៅលើអត្ថបទទាំងនេះទេ។ ហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះបដិសេធក្នុងការផ្តល់ការពិចារណាទៅលើឧបសម្ព័ន្ធទាំងពីរនេះទេ (ឯកសារ E295/6/3.1.1 និង ឯកសារ E295/6/3.1.3)។

8. អនុស្សរណៈនេះគឺជាការឆ្លើយតបជាផ្លូវការរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅនឹងឯកសារ E295/7 និង ឯកសារ E295/7/1។